

Droonispikker

Ägedad droonikaadrid on saanud sündmuste oluliseks osaks, mida kliendid soovivad ja mille jäädvustamist sündmusturundajad korraldavad. Kõik õhuruumis toimuv on aga reguleeritud. Milliseid lube vajab droonilennutaja, keda sündmust või üritust filmima tellida ja kuidas seda kontrollida?

Käitajaks registreerimine

Drooni käitaja on drooni omanik, kes vastutab selle eest, et drooni lennutav isik oleks selleks pädev. Käitaja võib olla nii juriidiline kui ka füüsiline isik.

Käitajaks tuleb ennast registreerida iga drooni puhul, millega saab koguda isikuandmeid ehk sellega saab filmida. Seda saab teha lennuohutuse järelevalve infosüsteemis (LOIS). [LOIS -
Lennuohutusjärelevalve infosüsteem \(ecaa.ee\)](https://lois-ecaa.ee/)

Kuidas seda kontrollida? Kui juriidiline või füüsiline isik on ennast registreerinud käitajaks, saab ta sellekohase dokumendi, kus on kirjas käitajaks registreerimise kehtivuse tähtaeg (kehtib üks aasta). Käitaja registreerimisnumber peab olema droonil nähtav – olgu see siis kleepsuga või kirjutatult.

„Droonijuhiluba“ ehk kaugpiloodi pädevustunnistus

Drooni lennutaja (ametliku nimega kaugpiloot) peab olema läbinud vastava koolituse ja sooritanud eksami (ametlikus keeles: omab kaugpiloodi A1/A3 pädevustunnistust). Seda saab teha lennuohutuse järelevalve infosüsteemis (LOIS). Kaugpiloodi pädevustunnistust pole vaja, kui lennutatakse drooni, mis kaalub alla 250 grammi, kuid suure tõenäosusega selliseid sündmuste jäädvustamiseks kasutada ei saa ning sündmuse jäädvustajal on seega vaja kaugpiloodi pädevustunnistust.

A1/A3 puhul on tegemist algtaseme tunnistusega. Kui droon kaalub rohkem kui 500 grammi ja vähem kui kaks kilogrammi ning seda soovitakse lennutada inimeste vahetus läheduses, siis on lendamiseks vajalik juba A2 pädevustunnistus. See tähendab, et inimestest peab hoidma horisontaalselt vähemalt 50 meetri kaugusele ning kui droonil on sisse lülitatud *low speed* režiim, peab hoidma horisontaalselt distantssi vähemalt viis meetrit. Täpsem info: <https://transpordiamet.ee/avatud-kategooria>

Kuidas kontrollida kaugpiloodi pädevust? Eksami sooritamise järel saab kaugpiloot tunnistuse, kus on kirjas, millised pädevused on omandatud. Seda tunnistust saab kontrollida nii veebis kui ka paberil.

Lennutamise reeglid

Eelkõige peaks seda muidugi teadma droonilennutaja, kuid kuna klient vaatab probleemide korral eeskätt agentuuri otsa, tasub ka see valdkond üle käia.

Eestis on kehtestatud alad, kus drooni lennutamine vajab Transpordiameti kooskõlastust. Need asuvad lennuväljade läheduses, piirialas või looduskaitsealadel. Kooskõlastust vajavad alad on leitavad <https://drooni.app/>

Kuidas seda kontrollida? Saab paluda teenusepakkujal kinnitada, kas ala vajab kooskõlastust või mitte. Info kontrollimiseks saab sisestada ürituse asukoha ülaltoodud lingil ning näha, kas selles konkreetses alas lendamine vajab kooskõlastust või mitte. Näiteks Tallinnas on kooskõlastamine kohustuslik olenemata linnaosast.

Kui ala vajab kooskõlastust, tuleb taotlus esitada kolm tööpäeva enne planeeritud lendu ning kooskõlastuse olemasolu saab kontrollida nii, et paluda näidata Transpordiameti kooskõlastust, mis saadetakse taotlejale e-kirjana.

Muidugi on nüansse palju rohkem, kuid nendega on kursis pädevustunnistusega kaugpiloot ise ja tema vastutab ka reeglite järgmise eest. Näiteks on mõne (kerge) drooniga lubatud lennata üle osaleva inimrühma (nt suvepäevadel osalejad), kuid mitte üle kõrvaliste isikute (nt avalikus rannas viibivad inimesed). Massiüritustel ei tohi kindlasti lennata üle inimeste, kuna neil pole kuhugi põgeneda juhul, kui drooniga midagi juhtub. Geograafilistest aladest tuleb lubade ja võimaliku keelutsooni tõttu eriti tähelepanelik olla piirialadel ja lennujaamade läheduses (ka lennukoridoride piirkonnas, kus lennukid tõusevad või maanduvad) ning jälgida ka võimalikke ajutisi piiranguid.

Kõlab esmapilgul ehk keeruliselt, kuid tegelikult on droonivõtted teenus nagu iga teinegi. Ei vahenda ju ükski professionaalne agentuur kliendile toitlustajat, kes müüb sündmusel alkoholi ilma alkoholimüügi loata ega paku sündmusele autojuhiks juhiloata sohvrit. Sama oluline on jälgida ka droonivõtete vahendamisel vastavust kehtestatud reeglitele ning üle kontrollida, kas droonilennutajal on seaduse silmis kõik vajalik tehtud. Toredad droonivõtted on ju kindlasti tulnud selleks, et jääda.

Kokkuvõtteks

Kolm eeldust probleemideta droonivõteteks

- sündmustel droonivõtete tegija on **registreeritud käitajaks** ning **droon kannab käitaja registreerimisnumbrit**.
- sündmustel droonivõtete tegijal on olenevalt drooni kaalust olemas vähemalt **kaugpiloodi A1/A3 pädevustunnistus**.
- **lennutsoonid ja reeglid** on üle kontrollitud Transpordiameti kodulehelt ja **olemas vajalikud load**.

Rohkemate küsimuste korral saab pöörduda Transpordiameti üldise e-maili aadressi poole info@transpordiamet.ee ning droonidega seotud inspektorid vastavad esimesel võimalusel. Tavaliselt maksimaalselt mõne tööpäeva jooksul, olenevalt töökoormusest. Samuti on Transpordiamet valmis murede korral aitama lahenduste leidmisel. Seda kõike loomulikult ette antud reeglite raames.